

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Απριλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1695

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

2. Διόρθωση σφάλματος στην υπ' αρ. 1821/19.02.2025 πράξη του Διοικητή του Γενικού Νοσοκομείου Διδυμοτείχου, που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Β' 999).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 9874/25/ΓΠ

(1)

Επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ιδίως τα άρθρα 90-97.

2. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

3. Το άρθρο 34 του ν. 5128/2024 (Α' 118).

4. Το ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),

5. Την υπ' αρ. 1569/21-3-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός ειδικών ζητημάτων που αφορούν στην εκπόνηση Βιομηχανικών Διδακτορικών και τη χρηματοδότησή τους από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 1827).

6. Το ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258).

7. Το ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (Α' 13).

8. Την υπό στοιχεία 5913/24/ΓΠ/2024 (Β' 2144) απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

9. Την υπό στοιχεία 8237/23/ΓΠ/04-04-2023 (Β' 2431) απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με την οποία επικαιροποιήθηκε ο Κανονισμός του Τμήματος σύμφωνα με τον ν. 4957/2022.

10. Την απόφαση της 7ης/14-11-2024 συνεδρίασης της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το υπ' αρ. 607/28-11-2024 έγγραφό του, που αφορά στην επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών σύμφωνα με τον πρότυπο Κανονισμό Διδακτορικών σπουδών του Ιδρύματος.

11. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ.

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος, αποφασίζει:

Την επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Σκοπός

Ο τρίτος κύκλος σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης περιλαμβάνει την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής και ολοκληρώνεται με την απονομή διδακτορικού τίτλου. Αποσκοπεί στην προαγωγή της πρωτότυπης και καινοτόμου επιστημονικής έρευνας και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλλουν

στην εξέλιξη της γνώσης σε αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα, ώστε να είναι σε θέση να στελεχώσουν πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις και οργανισμούς ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην Ελλάδα και διεθνώς.

Άρθρο 2

Οργάνωση - Νομικό Πλαίσιο

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Π.Θ., καθώς και τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Η επιτυχής ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών οδηγεί σε τίτλο σπουδών επιπέδου οκτώ (8) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

Άρθρο 3

Όργανα Διοίκησης

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, είναι η Σύγκλητος του Π.Θ. και η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ενώ υποστηρίζεται γραμματειακά και διοικητικά από τη Γραμματεία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει την ευθύνη για την προκήρυξη, τις εγγραφές και την τήρηση αρχείου.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις και Κριτήρια Εισαγωγής στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

4.1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα έχουν όσα άτομα πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- είναι κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής ή

- έχουν αποφοιτήσει από προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών Α.Ε.Ι., κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας, που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS).

4.2. Οι Έλληνες ή Ελληνίδες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς τουλάχιστον την Αγγλική, οι δε αλλοδαποί ή αλλοδαπές επαρκώς την ελληνική. Η γνώση άλλων διεθνών γλωσσών μπορεί να κριθεί ότι επιβάλλεται από τη φύση του θέματος της διατριβής.

4.3. Γλώσσα εκπόνησης της διατριβής είναι η ελληνική. Η συγγραφή της διατριβής σε άλλη γλώσσα είναι δυνατή μετά από αιτιολογημένη πρόταση του επιβλέποντα ή της επιβλέπουσας και απόφαση της Συνέλευσης. Σε περίπτωση που η γλώσσα συγγραφής της διατριβής δεν είναι η ελληνική, υποβάλλεται εκτενής περίληψη στην ελληνική γλώσσα.

4.4. Η επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων ή διδασκονισσών γίνεται με συνεκτίμηση των βασικών και συμπληρωματικών κριτηρίων.

Άρθρο 5

Διαδικασία προκήρυξης Υποψηφίων Διδασκόντων

5.1. Οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος:

- α) καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους,

- β) μετά τη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης ή πρόκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε ορισμένα θεματικά πεδία. Οι διαδικασίες και τα ειδικά κριτήρια αξιολόγησης της αίτησης προβλέπονται στη σχετική προκήρυξη.

5.2. Οι υποψήφιοι/ες υποβάλλουν στις παραπάνω χρονικές περιόδους αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης και συγγραφής-η οποία μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής μετά από αιτιολογημένη πρόταση του/της επιβλέποντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης-, καθώς και ο/η προτεινόμενος/η ως επιβλέπων/ουσα της Διδακτορικής Διατριβής.

5.3. Η αίτηση συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- α) Αντίγραφο πτυχίου και αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών σπουδών από ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής.

- β) Αντίγραφο Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής), καθώς και την αντίστοιχη αναλυτική βαθμολογία.

- γ) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.

- δ) Προσχέδιο διδακτορικής διατριβής που συνυπογράφεται από τον/την αιτούντα/ούσα και τον/την προτεινόμενο/η ως επιβλέποντα/ούσα και περιλαμβάνει τον προτεινόμενο τίτλο της διδακτορικής διατριβής, το ερευνητικό αντικείμενο και τη μεθοδολογία έρευνας, συνοπτική αναφορά στην ερευνητική διαδικασία, προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και βασική βιβλιογραφία.

- ε) Αντίγραφα πιστοποίησης κάθε ακαδημαϊκού έργου (δημοσιεύσεις, βεβαιώσεις συμμετοχής, κ.λπ.) που περιγράφεται στο βιογραφικό του/της υποψηφίου/ας και δεν υπάρχει η δυνατότητα ανάκτησής του διαδικτυακά.

- ζ) Αντίγραφα πιστοποιητικών γλωσσομάθειας.

Άρθρο 6

Διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων

6.1. Η Γραμματεία του Τμήματος ελέγχει την τυπικότητα των αιτήσεων και των δικαιολογητικών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον παρόντα κανονισμό και κατόπιν διαβιβάζει τις αιτήσεις και τα συνημμένα δικαιολογητικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

6.2. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις ομαδοποιεί και ορίζει μία τριμελή επιτροπή για την εξέταση κάθε μίας από αυτές.

6.3. Η επιτροπή, που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνημμένα έγγραφα και καλεί τους ή τις υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος/α πρέπει

ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός/ή, καθώς και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα, εφόσον αυτός/ή δεν έχει προταθεί από τον/την υποψήφιο/α.

6.4. Η Συνέλευση του Τμήματος, συνεκτιμώντας το υπόμνημα της επιτροπής και τη γνώμη του/της προτεινόμενου/ης επιβλέποντα/ουσας, εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψήφιου/ας. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται ο επιβλέπων/ουσα, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, κατόπιν εισήγησης του επιβλέποντα/ουσας, καθώς και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 7

Επιβλέπον Μέλος και Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή

7.1. Δικαίωμα επίβλεψης Διδακτορικών Διατριβών έχουν τα μέλη ΔΕΠ κάθε βαθμίδας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ο μέγιστος αριθμός διδακτορικών διατριβών που μπορεί να επιβλέπει ταυτόχρονα κάθε μέλος ΔΕΠ ορίζεται στις πέντε (5).

7.2. Στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή μετέχουν το επιβλέπον μέλος και δύο ακόμη μέλη των κατηγοριών:

- α) μέλη ΔΕΠ κάθε βαθμίδας του Τμήματος,
- β) μέλη ΔΕΠ κάθε βαθμίδας άλλων Τμημάτων του Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- γ) ομότιμοι/ες καθηγητές/ήτριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ,
- δ) μέλη ΔΕΠ σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα,

ε) ερευνητές/ήτριες κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, καθώς και ομότιμοι/ες και αφυπηρετήσαντες/ασες ερευνητές/ήτριες, με τις ίδιες ανωτέρω προϋποθέσεις,

στ) καθηγητές/ήτριες ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές/ήτριες ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

7.3. Τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής έχουν γνωστικό αντικείμενο και επιστημονικό έργο ίδιο ή συναφές με το πεδίο της προς εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ο αριθμός των αφυπηρετησάντων μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον ένα. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του/της υποψήφιου διδάκτορα/διδακτόρισσας (Υ.Δ.) κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου των. Το επιβλέπον μέλος και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

7.4. Το επιβλέπον μέλος συμβουλεύει και καθοδηγεί τον/την Υ.Δ. για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, όπως για παράδειγμα τη μεθοδολογία έρευνας κ.τ.λ. Το επιβλέπον μέλος έχει τακτικές συναντήσεις και στενή ακαδημαϊκή συνεργασία με τον/την Υ.Δ. και τον/την ενθαρρύνει να παρουσιάζει την πορεία της διατριβής σε διάφορα σεμινάρια ή εκδηλώσεις, σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα.

7.5. Αν για οποιονδήποτε λόγο το επιβλέπον μέλος ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος για μεγάλο χρονικό διάστημα, μετά από αίτημα του ίδιου ή του/της Υ.Δ., με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

7.6. Αν το επιβλέπον μέλος ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή αφυπηρετήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του/της επιβλέποντος/ουσας της διδακτορικής διατριβής ή του μέλους της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Άρθρο 8

Διάρκεια Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

8.1. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

8.2. Η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ορίζεται στα έξι (6) ημερολογιακά έτη. Σε περίπτωση που ο/η Υ.Δ. δεν ολοκληρώσει την παρουσίαση της παρουσίασης της διατριβής σε έξι (6) ημερολογιακά έτη, κατόπιν αιτήσεώς του και με τη σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να χορηγήσει παράταση της φοίτησης, για σπουδαίο λόγο, για χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα τέσσερα (4) έτη.

8.3. Κάθε Υ.Δ. έχει το δικαίωμα να ζητήσει αναστολή σπουδών. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος και χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. στράτευση, σοβαρή ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί και επαγγελματικοί λόγοι).

Η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης κρίνει τη σπουδαιότητα των λόγων της αιτούμενης αναστολής και, εφόσον γίνουν αποδεκτοί, ο/η Υ.Δ. μπορεί να συνεχίσει τις σπουδές του/της μετά το χρονικό διάστημα της αναστολής, αλλά σύμφωνα με τους ισχύοντες κατά την κατάθεση της αίτησης εκπόνησης όρους.

Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης αίρονται όλες οι παροχές του Υ.Δ.

Ο χρόνος αναστολής της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

8.4. Για τους/τις Υ.Δ., οι οποίοι/ες κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022 είχαν υπερβεί τα έξι ημερολογιακά έτη, η Συνέλευση του Τμήματος λαμβάνει σχετική απόφαση ως προς την παράταση της ανώτατης διάρκειας εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 9
Συγγραφή και αξιολόγηση
διδακτορικής διατριβής

9.1. Ο τίτλος της διδακτορικής διατριβής δύναται να τροποποιηθεί μερικώς για επιστημονικούς λόγους, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος μέλους, ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του/της Υ.Δ. και απόφαση της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης. Η αίτηση τροποποίησης μπορεί να υποβληθεί μέχρι την κατάθεση της εισηγητικής έκθεσης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Όταν το θέμα της διδακτορικής διατριβής αλλάζει πλήρως, ο/η Υ.Δ. έχει το δικαίωμα να καταθέσει εκ νέου αίτηση και προσχέδιο. Στη συνέχεια, ακολουθούνται οι διαδικασίες επιλογής και επίβλεψης που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό, χωρίς να προσμετράται ο χρόνος που έχει ήδη παρέλθει.

9.2. Η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε γλώσσα που αποφασίζει η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, η οποία λαμβάνει υπόψη τη γλώσσα συγγραφής που έχει προτείνει ο/η Υ.Δ. στην αίτησή του/της. Σε περίπτωση που η γλώσσα συγγραφής της διατριβής δεν είναι η ελληνική, υποβάλλεται εκτενής περίληψη στην ελληνική γλώσσα.

9.3. Για τη συγγραφή της Διδακτορικής Διατριβής ακολουθείται το σχέδιο, το οποίο είναι αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος.

9.4. Στο εσώφυλλο κάθε κατατιθέμενης και εγκρινόμενης διδακτορικής διατριβής, μνημονεύεται, σε εμφανές σημείο, η σύνθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής της διδακτορικής διατριβής.

9.5. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος (βλ. άρθρο 11.2) σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, ο/η Υ.Δ. υποβάλλει αίτηση στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, διά της γραμματείας, για δημόσια υποστήριξη και αξιολόγηση. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αποφασίζει την έγκριση ή την αιτιολογημένη απόρριψη της αίτησης και σε περίπτωση που αυτή εγκριθεί συντάσσει αναλυτική Εισηγητική Έκθεση, την οποία υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για την κρίση και την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Σε αντίθετη περίπτωση, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δίνει αναλυτικά επιστημονικές παρατηρήσεις για τη βελτίωση της Διδακτορικής Διατριβής και καθορίζει συγκεκριμένη προθεσμία για την επανυποβολή της.

9.6. Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την κατάθεση θετικής Εισηγητικής Έκθεσης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ορίζει επταμελή εξεταστική επιτροπή για την αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής.

9.7. Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν:

(α) τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον πληρούν τα οριζόμενα κριτήρια από την νομοθεσία, και

(β) τέσσερα επιπλέον μέλη, που πρέπει να πληρούν τα οριζόμενα κριτήρια από την νομοθεσία.

Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

9.8. Η εξέταση της διατριβής γίνεται το αργότερο εντός 90 ημερών από την ημερομηνία ορισμού της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής από τη Συνέλευση του Τμήματος και διαβίβασης της διατριβής στα μέλη της επιτροπής. Σε περίπτωση παρέλευσης της τρίμηνης προθεσμίας η επταμελής επιτροπή πρέπει να ορισθεί εκ νέου από τη Συνέλευση του Τμήματος με εισήγηση του επιβλέποντος μέλους.

9.9. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον/την Υ.Δ. σε χώρους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η συνεδρίαση και η όλη διαδικασία της εξέτασης συντονίζεται από το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ.

Στη συνέχεια η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση τα κριτήρια αυτά την εγκρίνει με πλειοψηφία πέντε τουλάχιστον μελών.

9.10. Η επταμελής εξεταστική επιτροπή δύναται να αναπέμψει, με απόφαση της πλειοψηφίας των παρισταμένων μελών της, τη διδακτορική διατριβή για διορθώσεις ή επεξηγήσεις για χρονικό διάστημα δύο μηνών.

9.11. Η έγκριση και βαθμολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής βεβαιώνεται με σχετικό πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα συμμετέχοντα στη διαδικασία αξιολόγησης της διατριβής μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής και διαβιβάζεται, διά της Γραμματείας, στη Συνέλευση του Τμήματος. Η τριμελής επιτροπή ελέγχει την πληρότητα και ορθότητα του τελικού κειμένου σε περίπτωση διορθώσεων.

9.12. Η εγκεκριμένη Διδακτορική Διατριβή βαθμολογείται με την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα, Λίαν Καλώς, Καλώς.

9.13. Οι εγκεκριμένες διδακτορικές διατριβές, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνονται από τις εξεταστικές επιτροπές, κατατίθενται από τους Υ.Δ. στη βιβλιοθήκη σε ένα αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή μαζί με δήλωση που υπογράφεται από τον/ην υποψήφιο/α διδάκτορα και τον/ην επιβλέποντα/ουσα, όπου ορίζεται επακριβώς το χρονικό πλαίσιο ανάρτησης - δημοσιοποίησης της διατριβής στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου {<http://ir.lib.uth.gr>}.

9.14. Προκειμένου να χορηγηθεί το έγγραφο του τίτλου του διδάκτορα, απαιτείται η κατάθεση της διατριβής στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) που τηρείται και διατίθεται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ). Η κατάθεση της διδακτορικής διατριβής γίνεται μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Κατάθεσης του ΕΑΔΔ, το οποίο χρησιμοποιείται από τις Γραμματείες των ελληνικών ΑΕΙ και τους διδάκτορες, σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες της σχετικής ιστοσελίδας του ΕΚΤ

(<https://phdms.ekt.gr/phdms/about/aboutPhdms>).

Άρθρο 10

Δικαιώματα Υποψηφίων Διδασκόντων

10.1. Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

10.2. Οι Υ.Δ. διατηρούν για έξι (6) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές/τριες του δεύτερου κύκλου σπουδών. Επιπλέον, οι Υ.Δ. διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος.

10.3. Οι Υ.Δ. ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε συνέδρια, ημερίδες κ.α., τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή.

10.4. Οι Υ.Δ. δύνανται με τεκμηριωμένη αίτησή τους να ζητήσουν από τη Συνέλευση του Τμήματος την αλλαγή επιβλέποντος μέλους. Η Συνέλευση μπορεί να απορρίψει ή να αποδεχτεί την αίτηση.

10.5. Οι Υ.Δ. μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Α.Ε.Ι. και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

10.6. Οι Υ.Δ. έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αίτηση αναστολής των σπουδών τους για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους (π.χ. ασθένεια, οικογενειακοί λόγοι). Βλ. άρθρο 8.3.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδασκόντων

11.1. Ο/η Υ.Δ. υποχρεούται να συνεργάζεται με το επιβλέπον μέλος και τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους. Υποχρεούται επίσης να μετέχουν στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες του Τμήματος (διαλέξεις, συνέδρια κ.α.).

11.2. Ο/η Υ.Δ., κάθε έτος, παρουσιάζει προφορικά και υποβάλλει και εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα ενώπιον της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής του/της διατριβής. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από το επιβλέπον μέλος ή την τριμελή επιτροπή και η έκθεση προόδου που συντάσσει η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή καταχωρούνται στον ατομικό φάκελο του/της Υ.Δ.

10.3. Στις υποχρεώσεις του/της Υ.Δ. περιλαμβάνονται δύο (2) δημοσιεύσεις σε έγκριτα και υψηλής ποιότητας επιστημονικά περιοδικά, πριν την υποστήριξη της δια-

τριβής του. Ως φορέας προέλευσης της δημοσίευσης αναφέρεται το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Τμήμα στο οποίο υπηρετεί ο/η Υ.Δ.

10.4. Να τηρούν όλες τις αρχές δεοντολογίας για τη διενέργεια και τη δημοσιοποίηση της ερευνητικής τους εργασίας, όπως αυτές αναφέρονται στον κώδικα δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

10.5. Να παρουσιάζουν την πορεία της ερευνητικής τους εργασίας στις Συναντήσεις Υ.Δ. του Τμήματος.

Άρθρο 12

Διαγραφή Υποψηφίων Διδασκόντων

12.1. Η διαγραφή Υ.Δ. επέρχεται:

α) Με την υποβολή σχετικής έγγραφης αίτησης του/της Υ.Δ. προς το Τμήμα,

β) Με την παρέλευση της μέγιστης χρονικής διάρκειας εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής,

γ) Με την μη υποβολή ετήσιων αναλυτικών υπομνημάτων σχετικά με την πρόοδο της διατριβής του/της.

12.2. Η διαγραφή Υ.Δ. είναι επίσης δυνατή με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, για τους εξής λόγους:

α) Παραβίαση των κείμενων διατάξεων με τη διάπραξη σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος,

β) Ανεπαρκής πρόοδος του/της Υ.Δ., όπως αυτή ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό. Ειδικότερα, εφόσον ο/η Υ.Δ. δεν υποβάλει δύο διαδοχικά ετήσια αναλυτικά υπομνήματα σχετικά με την πρόοδο της διατριβής του.

Άρθρο 13

Πνευματικά δικαιώματα και λογοκλοπή

13.1. Τα πνευματικά δικαιώματα των Διδακτορικών Διατριβών ή τα πιθανά δικαιώματα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης των εργασιών καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας του Π.Θ.

13.2. Κάθε είδους λογοκλοπή στις δημοσιεύσεις ή τη συγγραφή των Διδακτορικών Διατριβών, επιπόνηση ερευνητικών δεδομένων και αντιεπιστημονική συμπεριφορά γενικότερα απαγορεύεται. Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι αρμόδια να ενημερώνει σχετικά τους/τις Υ.Δ. και να επιβάλλει ποινές, όπου αυτό είναι αναγκαίο. Λεπτομερείς οδηγίες για το θέμα θα εκδίδονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

13.3. Ως λογοκλοπή ορίζεται η αυτολεξεί αντιγραφή κειμένου από οποιαδήποτε πηγή (δημοσιευμένη ή αδημοσίευτη), χωρίς το κείμενο να τίθεται εντός εισαγωγικών ή/και χωρίς να γίνεται ορθή βιβλιογραφική αναφορά στην πηγή από την οποία αντλείται. Επίσης, ως λογοκλοπή ορίζεται η μεταφορά ενός κειμένου σε μία εργασία με ελάχιστες φραστικές αλλαγές ή/και με απλή μετάφραση από μία γλώσσα σε άλλη και χωρίς να γίνεται η δέουσα αναφορά στην πηγή από την οποία αντλείται.

13.4. Καμία διδακτορική διατριβή δεν κατατίθεται για υποστήριξη αν προηγουμένως δεν ελεγχθεί από την ηλεκτρονική υπηρεσία πρόληψης λογοκλοπής της κεντρικής βιβλιοθήκης του ιδρύματος.

Άρθρο 14

Αναγόρευση και Καθομολόγηση Διδασκόντων

14.1. Η ιδιότητα του διδάκτορα αποκτάται με την ημερομηνία έγκρισης της διδακτορικής διατριβής από την επταμελή εξεταστική επιτροπή.

Η αναγόρευση από τη Συνέλευση έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα.

Πριν από την αναγόρευση και καθομολόγησή του, ο/η Υ.Δ. μπορεί να ζητήσει βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης.

14.2. Η διαδικασία που ακολουθείται πριν από την αναγόρευση του/της Υ.Δ. σε διδάκτορα περιλαμβάνει:

α) Αίτηση υποψηφίου για αναγόρευση-καθομολόγηση.
β) Κατάθεση διατριβής στη Γραμματεία του Τμήματος σε ψηφιακή μορφή.

γ) Βεβαίωση κατάθεσης της διδακτορικής διατριβής από τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

δ) Βεβαίωση κατάθεσης διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

14.3. Η διαδικασία αναγόρευσης γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής

Εκπαίδευσης. Η καθομολόγηση και η απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος γίνεται σε ειδική τελετή, σύμφωνα με την Απόφαση της Συγκλήτου του Π.Θ.

Άρθρο 15

Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών Κανονισμός ισχύει για όλους/ες τους/τις Υ.Δ. του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Βόλος, 2 Απριλίου 2025

Ο Πρύτανης

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΙΛΛΙΝΗΣ

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

(2)

Στην υπ' αρ. 1821/19.02.2025 πράξη του Διοικητή του Γενικού Νοσοκομείου Διδυμοτείχου, που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Β' 999), διορθώνονται:

1) στη σελίδα 8320, στον πίνακα «Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ», τίθεται ο τίτλος «1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Π.Ε»,

2) στη σελίδα 8321, διορθώνεται ο κλάδος ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ως εξής:

«

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ		ΝΕΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Π.Δ. 85/2022		
ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ [Με το με το άρθρο 35 του ν. 5027/2023 (Α'48) ο κλάδος ΤΕ Τεχνολογικών Εφαρμογών του π.δ. 85/2022 μετονομάστηκε σε κλάδο ΤΕ Μηχανικών]	ΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ	1
			ΤΕ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1
		ΤΕ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	1

»

(Από το Εθνικό Τυπογραφείο)

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 1 6 9 5 0 7 0 4 2 5 0 0 0 8 *